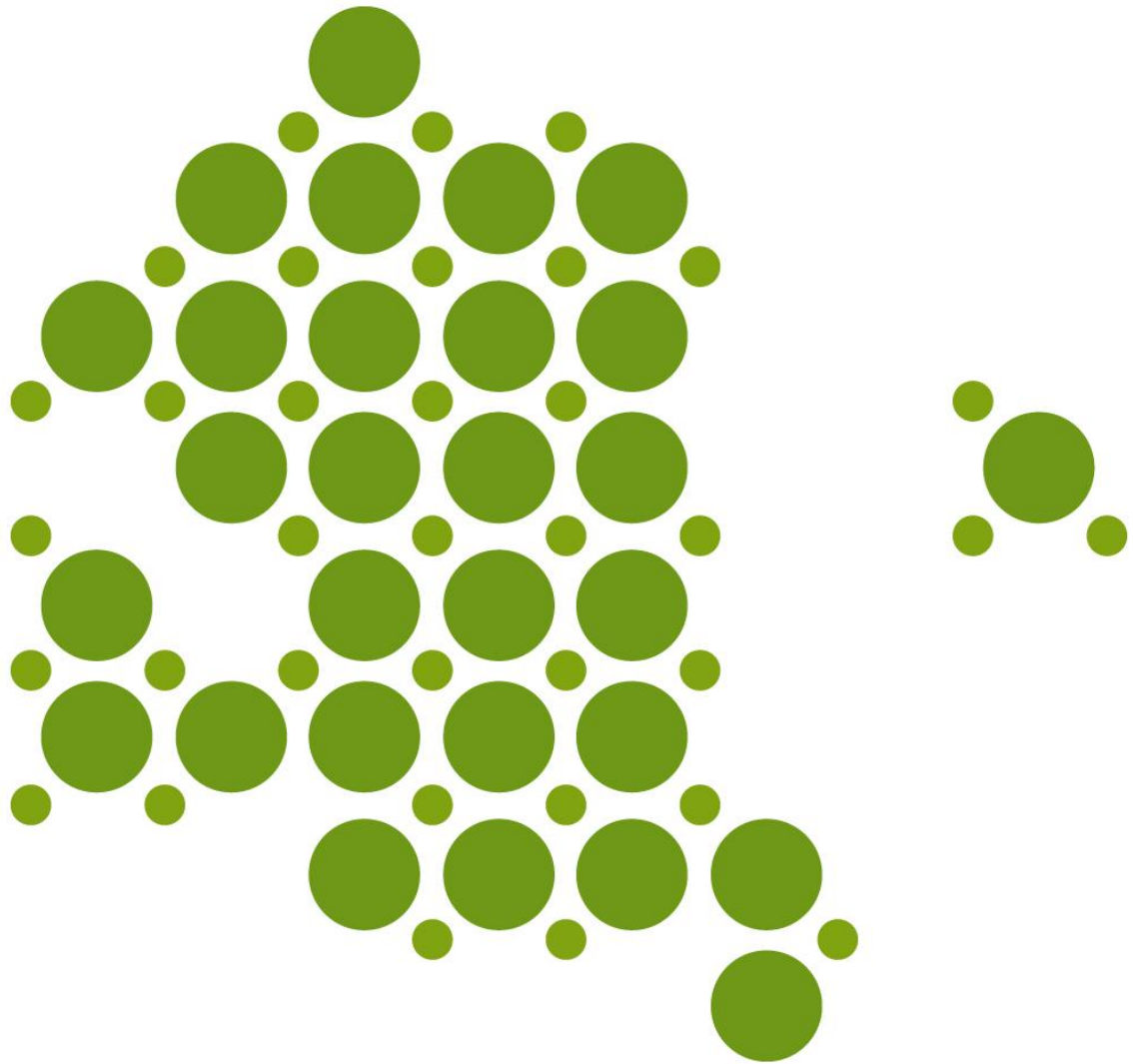

Kortlægning af de mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen

Afrapportering på børne- og ungeområdet og voksenområdet

Januar 2013

INDHOLD

1. Indledning	3
2. Kriterier for definition af de mest specialiserede tilbud	5
3. De mest specialiserede tilbud på børne- og ungeområdet.....	8
4. De mest specialiserede tilbud på voksenområdet.....	12
5. Krav til de mest specialiserede tilbud	18
6. Tværkommunal samarbejdsmodel og procedure.....	19
Nødbremse-modellen	19
Øvrige procedurer.....	22
Bilag 1: Refleksioner over øvrige tilbud i udviklingsstrategien	23
Bilag 2: Metodisk tilgang.....	30
Bilag 3: Opsummering af resultater fra kortlægningens fase 1 og 2	32
Bilag 4: Lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger	33
Bilag 5: Udvalgte tilbud på børne- og ungeområdet.....	34
Bilag 6: Udvalgte tilbud på voksenområdet.....	35

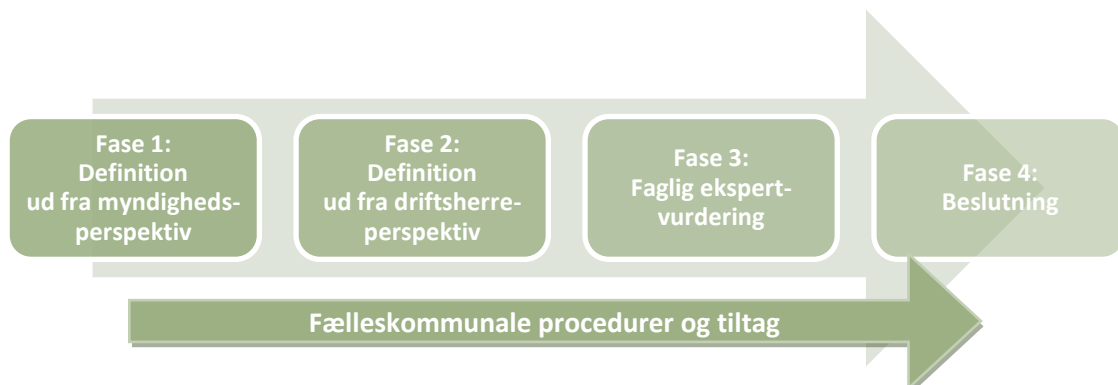
1. INDLEDNING

KKR Hovedstadens Embedsmandsudvalg for Social og Uddannelse har igangsat en proces omkring kortlægning af de mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen. Formålet er at definere, hvilke tilbud i hovedstadsregionen som grundet deres specialiseringsgrad kan vurderes som værende svært erstattelige, samt opstille fælleskommunale procedurer og tiltag, som kan bidrage til at sikre, at de mest specialiserede kompetencer i disse tilbud bevares og udvikles.

Kortlægningen tager udgangspunkt i de tilbud, som er omfattet af KKR Hovedstadens Udviklingsstrategi 2013. Disse tilbud er i forvejen defineret som højt specialiserede tilbud, og derfor tilbud, der kræver et stort befolkningsgrundlag og anvendes af mange kommuner. De mest specialiserede tilbud skal således betragtes som en delmængde af tilbuddene omfattet af udviklingsstrategien. De lands- og landsdelsdækkende tilbud samt sikrede afdelinger har ikke indgået i kortlægningen, da disse tilbud er særskilt defineret i bekendtgørelser og i forvejen har særlige vilkår og finansieringsformer (se de tilbud der er omfattet under bilag 4).

Processen omkring kortlægning af de mest specialiserede tilbud varetages af Fælleskommunalt sekretariat for det specialiserede socialområde. Processen er inddelt i følgende fire faser.

Figur 1: Proces for definition af de mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen

I første fase blev det afdækket, hvilke tilbud kommunerne i hovedstadsregionen ud fra et myndigheds-perspektiv vurderede som værende svært erstattelige. I anden fase vurderede driftsherrerne i hovedstadsregionen, hvorvidt egne tilbud kunne karakteriseres som værende mest specialiseret, og således svært erstattelige. Driftsherrernes vurderinger skulle underbygges med argumenter for, hvorfor et givent tilbud blev vurderet som svært at erstatte.

I tredje fase har to særligt nedsatte paneler bestående af fagpersoner på henholdsvis børne- og ungeområdet og voksenområdet vurderet resultaterne af afdækningerne i de to første faser. På baggrund heraf har panelerne opstillet kriterier, der muliggør en definition af de mest specialiserede tilbud, og på baggrund heraf har panelerne udarbejdet forslag til, hvilke af de tilbud, der er omfattet af KKR Hovedstadens Udviklingsstrategi 2013, der kan karakteriseres som de mest specialiserede tilbud.

Begge paneler har afholdt tre halvdagsmøder fra november 2012 til januar 2013 og består af følgende medlemmer:

Børne- og ungeområdet

- ▶ Tine Vesterby Sørensen, Leder af Familieafdelingen, Gladsaxe
- ▶ Helle Mitzie Stennicke, Familier og sundhedschef, Hillerød Kommune
- ▶ Jette Pedersen, Chefkonsulent, Region Hovedstaden.

Voksenområdet

- ▶ Helle Pernille Madsen, centerchef, Ishøj Kommune
- ▶ Marianne Mandal, områdeleder, Helsingør Kommune
- ▶ Dorrit Brandt, specialkonsulent, Region Hovedstaden.

Sideløbende med de tre første faser er der i regi af Embedsmandsudvalget for Social og Uddannelse opstillet forslag til fælleskommunale procedurer og tiltag til sikring af de mest specialiserede kompetencer i tilbuddene. Fjerde fase omfatter beslutningsprocesser i Embedsmandsudvalget, Kommunaldirektørudvalget (KDU) og KKR Hovedstaden, hvor forslagene til kriterier, en udvælgelse af de på nuværende tidspunkt mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen, samt procedurer og tiltag skal drøftes og godkendes.

Panelernes afrapportering blev behandlet af KKR Hovedstadens Embedsmandsudvalg for Social og Uddannelse på møde den 14. januar 2013. På baggrund af en grundig drøftelse af panelernes afrapportering har Embedsmandsudvalget indstillet et endeligt forslag til kriterier for udvælgelse af de mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen samt forslag til tilbud, der på nuværende tidspunkt vurderes at leve op til kriterierne. Dette endelige forslag fremgår af nærværende notat, som er en revideret version af panelernes afrapportering. Embedsmandsudvalget har alene justeret i reglerne for hvor mange af kriterier et tilbud skal opfylde, mens udvalget ikke har ændret i selve kriterierne eller panelernes vurdering af tilbuddene inden for de enkelte kriterier. Notatet fremstår således fortsat som panelernes anbefalinger og forslag.

Dette notat indeholder i afsnit 2 panelernes forslag til seks kriterier for definition af de mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen. I afsnit 3 og 4 gennemgås i skematisk form de tilbud, som panelerne vurderer aktuelt kan karakteriseres som de mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen. I afsnit 5 beskrives panelernes forslag til, hvilke krav KKR Hovedstaden bør stille til de tilbud, som er udvalgt som de mest specialiserede tilbud. Endelig i afsnit 6 beskrives forslag til den tværkommunale samarbejdsmodel og procedure for de mest specialiserede tilbud.

Til notatet er desuden tilknyttet en række bilag. I bilag 1 beskrives panelernes refleksioner omkring øvrige tilbud omfattet af udviklingsstrategien. Panelerne har fundet det nødvendigt at beskrive begrundelserne for panelernes vurderinger af disse tilbud, da de pågældende tilbud er indberettet af deres respektive driftsherrer i kortlægningens fase 2 og/eller har fået forholdsvis høj tilslutning blandt kommunerne i kortlægningens fase 1. I bilag 2 beskrives den metodiske tilgang til kortlægningen. Afslutningsvis findes som bilag 3 til 5 henholdsvis en kort opsummering af resultaterne i kortlægningens fase 1 og 2 samt oversigter over de tilbud, som panelerne har foreslået udvælges som de mest specialiserede.

2. KRITERIER FOR DEFINITION AF DE MEST SPECIALISEREDE TILBUD

I dette afsnit gennemgås de af panelerne udarbejdede kriterier for definition af de mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen. Panelerne har af hensyn til at sikre højst mulig gennemskuelse og sammenlignelse i udvælgelsen af tilbud valgt at opstille fælles kriterier for børne- og ungeområdet og voksenområdet. De opstillede kriterier er derfor et udtryk for panelernes samlede vurdering faglig og saglige underbyggede kriterier. Udvælgelsen af tilbud i afsnit 3 og 4 er foretaget af panelerne på de respektive områder på baggrund af de fælles kriterier.

Panelerne foreslår, at den overordnede ramme for kriterierne så vidt muligt tager udgangspunkt i en vurdering af målgruppernes karakteristika og behov frem for eksempelvis at tage udgangspunkt i tilbuddets ydelser. Ifølge panelerne er det målgruppernes karakteristika og behov, som skaber nødvendigheden for tilbud, der tilbyder helt særlige, specialiserede ydelser til disse målgrupper. Vurderingen af et givent tilbud bør derfor tage udgangspunkt i, om tilbuddets målgrupper besidder helt særlige karakteristika og behov for specialiseret støtte og behandling, som alene kan imødekommes af det pågældende tilbud.

Panelerne finder desuden, at det er nødvendigt løbende at vurdere tilbud og kriterier op imod de bevægelser, der ses i det kommunale landskab, herunder hvad kommunerne selv kan og ønsker at løse i eget regi, og hvad kommunerne ikke ønsker at løse og/eller ikke har kompetencer til at løfte selv. Udgangspunktet bør således også være, hvilke funktioner kommunerne i hovedstadsregionen skal stille til rådighed for sine borgere, og hvilke af disse funktioner, kommunerne, blandt andet på grund af volumen og specialiseringsgraden, ikke kan eller skal løfte i eget regi eller i klynger/netværk af kommuner.

Ud fra disse forudsætninger har panelerne udvalgt seks kriterier, der beskriver de særlige karakteristika og behov hos målgrupperne, som de mest specialiserede tilbud skal kunne imødekomme. Panelerne har endvidere opstillet en regel for opfyldelse af de seks kriterier, som et givent tilbud skal leve op til for at blive defineret som mest specialiseret:

Regel: *Tilbuddet skal kunne opfylde **mindste fem** ud af samtlige seks kriterier, førend tilbuddet kan defineres som mest specialiseret.*

Det skal understreges, at selvom et givent tilbud ikke lever op til kriterierne, vil det i langt de fleste tilfælde fortsat være omfattet af udviklingsstrategien, og dermed den særlige fælleskommunale opmærksomhed dette medfører. Der vil altså ikke være tale om, at tilbuddet mister den status som højt specialiseret tilbud, som tilbuddet allerede har i dag.

Nedenfor gennemgås de seks kriterier enkeltvist i skematisk form. Kriterium 1 er beskrevet selvstændigt for henholdsvis børne- og ungeområdet og voksenområdet, da udgangspunkterne for de to områder er forskellig.

Kriterium 1 (Børn og unge)	<i>Målgrupperne skal være af en så lille volumen, at hyppigheden af tilfælde i den enkelte kommune er meget lille. Defineret som i gennemsnit maksimalt 0,5 tilfælde om året pr. 1.000 indbyggere i alderen 0-17 år.</i>
Kriterium 1 (Voksen)	<i>Målgrupperne skal være af en så lille volumen, at hyppigheden af tilfælde i den enkelte kommune er meget lille. Defineret som i gennemsnit maksimalt 0,5 tilfælde om året pr. 10.000 indbyggere i alderen 18-64 år.</i>
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er at kunne adskille de tilbud, som er målrettet de helt små målgrupper fra de øvrige tilbud i Udviklingsstrategien. Definitionen af en lille volumen giver en indikation af omfanget, der kan anvendes som retningsgivende ved konkrete vurderinger af tilbud.
Eksempel	Målgrupper, som har en så lille volumen, at den enkelte kommune kun sjældent oplever at have borgere inden for målgruppen, og ofte kan der gå flere år imellem tilfældene i kommunen.
Kriterium 2	<i>Målgrupperne skal have en høj kompleksitetsgrad, defineret som minimum fire svære kompleksiteter af længevarende karakter.</i>
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er at kunne adskille de tilbud i Udviklingsstrategien, som er målrettet de målgrupper med den højeste kompleksitet. Panelerne har sat grænsen ved minimum fire svære kompleksiteter af længevarende karakter. Længevarende karakter kan også dække over en kronisk tilstand, hvor der ikke nødvendigvis er udsigt til forbedring af borgerens funktionsevne, eller hvor forbedringen kræver en varig vedligeholdelse. Hvornår en kompleksitet kan betegnes som værende svær vil primært afhænge af graden af funktionsnedsættelsen. På børne- og ungeområdet kan en svær kompleksitet af længevarende karakter også være knyttet til de familiemæssige ressourcer.
Eksempler	<ul style="list-style-type: none"> - Børn og unge med samtidige svære kompleksiteter såsom svære fysiske funktionsnedsættelser kombineret med svære psykiske lidelser, stærk udadreagerende adfærd og svage familieressourcer. - Voksne med samtidige svære kompleksiteter så som svær udviklingshæmning kombineret med stærke personlighedsforstyrrelser samt en særlig udadreagerende og selvskadende adfærd. - Ovenstående eksempler er ikke udtømmende for, hvad der kan defineres som værende svære kompleksiteter. Vurderingen af, hvad der kan betragtes som værende en svær kompleksitet, bør baseres på konkrete vurderinger af et givent tilbuds målgruppe, hvilket fx kan foretages af en nedsat task force (jf. afsnit 6).
Kriterium 3	<i>Det vurderes nødvendigt at have et tilbud for pågældende målgrupper i hovedstadsregionen for at sikre selvforsyningen i regionen.</i>
Beskrivelse	Formålet med dette kriterium er at definere de tilbud, som varetager en bestemt funktion over for en bestemt målgruppe, som vurderes nødvendig at have til stede i hovedstadsregionen. Nødvendigheden kan være betinget af, at funktionen vurderes som uundværlig af hensyn til bevarelse af kompetencer og viden i regionen m.v. Den pågældende målgruppe, som tilbuddet er målrettet, behøver ikke at have en bestemt størrelse eller en høj kompleksitet for at falde ind under dette kriterium.

Kriterium 4 *Målgruppernes høje kompleksitet og behov for helt særlig støtte og behandling betyder, at målgruppens behov ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.*

Beskrivelse Formålet med dette kriterium er at afgrænse de målgrupper, hvis behov ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen, og dermed også andre tilbud i udviklingsstrategien.

Kriterium 5 *For at kunne opretholde og udvikle tilbuddet samt sikre rentabel drift skal tilbuddet have hele hovedstadsregionen som optageområde.*

Beskrivelse Formålet med dette kriterium er at afgrænse de tilbud, som er afhængige af et optageområde på størrelse med hovedstadsregionen for at kunne drives rentabelt og fagligt.

Kriterium 6 *Tilbuddene skal kunne dække målgruppernes særlige behov for specialiseret støtte og behandling gennem særlige fysiske rammer, særligt specialiserede kompetencer og/eller anvendelse af avanceret velfærdsteknologi.*

Beskrivelse Formålet med dette kriterium er, at definere de tilbud, som imødekommer målgruppernes helt særlige behov gennem tilbuddets fysiske rammer, specialiserede kompetencer samt anvendelse af avanceret velfærdsteknologi.

Eksempler Fysiske rammer: Skærmede enheder, særligt aldersrettede miljøer, særligt rummelige omgivelser med plads til fysiske aktiviteter/udfoldelser, åbne vidder m.v.
Specialiserede kompetencer: Ekspertviden hos enkelte medarbejdere og specialiserede tværfaglige kompetencer i sammensætningen af personalegruppen, der gør at målgruppen kan støttes og udvikles, anvendelse af anerkendte metoder, særlig viden om retsanbragte voksne, særlig tilgang til familie og pårørende m.v. Samtidig er et fokus på udviklingsperspektivet hos borgerne væsentligt.
Avanceret velfærdsteknologi: Anvendelse af spiserobotter, kommunikationshjælpemidler m.v.

Ovenstående eksempler er ikke udtømmende, for hvad der kan defineres som værende nødvendigt for at imødekomme målgruppernes helt særlige behov. Definitionen afhænger af konkrete vurderinger af et givent tilbuds indsatser.

3. DE MEST SPECIALISEREDE TILBUD PÅ BØRNE- OG UNGEOMRÅDET

På baggrund af de opstillede kriterier har panelet på børne- og ungeområdet udvalgt de tilbud i Udviklingsstrategi 2013, som panelet vurderer lever op til kriterierne på indeværende tidspunkt. Tilbuddene gennemgås nedenfor enkeltvis i skematisk form. Panelets udvælgelse af tilbud er et udtryk for et øjebliksbillede af de eksisterende tilbud i hovedstadsregionen, jf. bilag 2 om metodisk tilgang. Vurderingen af tilbuddene i forhold til kriterierne er foretaget med udgangspunkt i de beskrivelser af tilbuddene, som driftsherrerne har fremsendt i forbindelse med kortlægningens fase 2 samt paneldeltagernes viden om de enkelte tilbud og generelle viden om tilbudsviften i hovedstadsregionen.

Panelet foreslår, at der samlet set udvælges tre selvstændige tilbud målrettet målgrupper på børne- og ungeområdet med helt særlige karakteristika og behov for specialiseret støtte og behandling. I alle tilfælde er der tale om helhedstilbud, som omfatter flere tilbud efter paragrafferne i Serviceloven (fx § 32 og § 66 nr. 6), og som i sig selv er vurderet helt unikke. Tilbuddene er følgende (i ikke-prioriteret rækkefølge)¹:

- ▶ Børnecenter for Rehabilitering
- ▶ Nødebogård
- ▶ Sofieskolen.

Alle de udvalgte tilbud er som led i kortlægningens fase 2 blevet indberettet af deres respektive driftsherrer, og er således af driftsherrerne blevet vurderet som tilbud, der kan karakteriseres som mest specialiseret. I fase 1 er de udvalgte tilbud, ud fra et myndighedsperspektiv, blevet vurderet svært erstattelige af mellem 31 og 62 procent af kommunerne.

Nedenfor beskrives de udvalgte tilbud på børne- og ungeområdet enkeltvis i forhold til målgruppe, driftsherre, opfyldelse af kriterier samt øvrige opmærksomhedspunkter.

¹ Liste over tilbuddene med angivelse overordnet målgruppe, paragraffer, driftsherre m.v. fremgår af bilag 5

Tilbud:		Børnecenter for Rehabilitering
Paragraf:	Ambulant behandlingstilbud tilbud (SEL § 11 stk. 4)	
Målgruppe:	Børn og unge med erhvervet hjerneskade	
Driftsherre:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. Volumen	Ja	- Panelet vurderer, at tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 1.000 borgere inden for aldersgruppen.
2. Komplexitet	Nej	- Tilbuddets målgruppe er børn og unge med erhvervet hjerneskade. Der er ikke nødvendigvis tale om en høj kompleksitet i målgruppen i forhold til definitionen i kriteriet. Panelet vurderer derfor ikke, at tilbuddet på nuværende tidspunkt lever op til kriteriet.
3. Selvforsyning i regionen	Ja	- Tilbuddet sælger pladser til kommuner i hovedstadsregionen og i region Sjælland. Panelet vurderer, at hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud	Ja	- Det er panelets vurdering, at tilbuddets målgruppe har så særlige behov, at behovene ikke aktuelt kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
5. Optageområde	Ja	- Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til minimum hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. Varetagelse af særlige behov	Ja	- Tilbuddet har helt særlige fysiske rammer, som er målrettet målgruppens særlige behov. - Tilbuddet tilbyder højt specialiserede, intensive forløb, omfattende sproglig og fysisk træning, kognitiv rehabilitering i fase 3 genoptræning m.v. - Tilbuddet har en tværfaglig sammensætning af specialiserede personalekompetencer. - Tilbuddet yder desuden sparring (konsulentbistand) til kommuner.
Særlig opmærksomhed		- Centret har uklare snitflader til Center for Hjerneskade, hvilket panelet vurderer bør afklares. - Kommunerne har generelt begrænset kendskab til centerets ydelser og resultater. - Centret har de seneste år måtte nedlægge pladser på grund af faldende efterspørgsel.

Tilbud:		Nødebogård	
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 36, § 66 nr. 6 inkl. aflastning, FOL § 20 stk. 2)		
Målgruppe:	Børn og unge med sværest grad af sindslidelse		
Driftsherre:	Region Hovedstaden		
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse	
1. <i>Volumen</i>	Ja	- Panelet vurderer, at tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 1.000 borgere inden for aldersgruppen.	
2. <i>Kompleksitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er typisk unge med sværest grad af sindslidelse. Der er tale om de svageste inden for målgruppen med lavest funktionsniveau, som omfatter unge med multiple kompleksiteter. Panelet vurderer derfor, at tilbuddet på nuværende tidspunkt opfylder kriteriet.	
3. <i>Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Panelet vurderer, at hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.	
4. <i>Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Panelet vurderer, at tilbuddets målgruppe, grundet sin høje kompleksitet, har så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen. Der findes ikke på nuværende tidspunkt et tilsvarende miljø for unge med netop denne problemstilling i regionen.	
5. <i>Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.	
6. <i>Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	<ul style="list-style-type: none"> - Særlig høj specialiseret viden og videnmiljø (tværfagligt). - Særlig tæt samarbejde med psykiatrien og sammensætningen af faglige kompetencer er afgørende for tilbuddets særlige funktion. 	
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Tilbuddet har, som følge af ændret efterspørgsel, justeret følgende i løbet af 2012: Afdeling for små børn er lukket, der er foretaget en opjustering af dagbehandling, og etableret en mindre voksenafdeling.	

Tilbud:		Sofieskolen
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 32, § 36, § 66 nr. 6, FOL § 20 stk. 2)	
Målgruppe:	Børn og unge med laveste funktionsniveau inden for autisme samt kognitiv udviklingshæmning	
Driftsherre:	Gladsaxe Kommune	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. <i>Volumen</i>	Ja	- Panelet vurderer, at tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde ikke aktuelt overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 1.000 borgere inden for aldersgruppen.
2. <i>Kompleksitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er børn og unge med de laveste funktionsniveauer inden for autisme samt kognitiv udviklingshæmning, og dermed svære og multiple kompleksiteter. Panelet vurderer derfor, at tilbuddet på nuværende tidspunkt lever op til kriteriet.
3. <i>Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Panelet vurderer, at hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. <i>Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Det er panelets vurdering, at helhedstilbuddet til denne målgruppe, som det ses på Sofieskolen, ikke på nuværende tidspunkt, kan findes i andre tilbud i hovedstadsregionen. Panelet vurderer derfor, at målgruppens helt særlige behov på nuværende tidspunkt ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud.
5. <i>Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddet modtager i dag børn og unge fra hele Sjælland, og har brug for et optageområde af hovedstadsregionens størrelse.
6. <i>Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Særligt aldersrettede miljøer for målgruppen. Det er helhedstilbuddet og sammenhængen mellem de forskellige tilbud, som gør Sofieskolen unik. - Særlig socialpædagogisk tilgang og specialiseret viden om den afgrænsede målgruppe.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Faldende efterspørgsel efter skolens tilbud om specialbørnehave og døgntilbud, hvilket udfordrer skolens mulighed for rentabel drift. - Tilbuddet påtænker nedjustering af døgnpladser fra 27 til 20 pladser. - Skolens dagtilbud har tæt på fuld belægning.

4. DE MEST SPECIALISEREDE TILBUD PÅ VOKSENOMRÅDET

På baggrund af de opstillede kriterier har panelet på voksenområdet udvalgt de tilbud i Udviklingsstrategi 2013, som panelet vurderer lever op til kriterierne på indeværende tidspunkt. Tilbuddene gennemgås nedenfor enkeltvis i skematisk form. Panelets udvælgelse af tilbud er et udtryk for et øjebliksbillede af de eksisterende tilbud i hovedstadsregionen, jf. bilag 2 om metodisk tilgang. Vurderingen af tilbuddene i forhold til kriterierne er, ligesom på børne- og ungeområdet, foretaget med udgangspunkt i de beskrivelser af tilbuddene, som driftsherrerne har fremsendt i forbindelse med kortlægningens fase 2 samt paneldeltagernes viden om de enkelte tilbud og generelle viden om tilbudsviften i hovedstadsregionen.

Panelet foreslår, at der samlet set udvælges seks selvstændige tilbud målrettet målgrupper med helt særlige karakteristika og behov for specialiseret støtte og behandling. I flere tilfælde er der tale om helhedstilbud, som omfatter flere tilbud efter paragrafferne i Serviceloven (fx SEL § 104, § 107 og § 108). Fire af tilbuddene er vurderet helt unikke, mens de resterende to tilbud er inddelt i en gruppe, hvor tilbuddene i gruppen er målrettet samme målgruppe. Således er tale om seks tilbud, som er målrettet fem helt særlige målgrupper. Tilbuddene er følgende (i ikke-prioriteret rækkefølge)²:

- ▶ Blindenetværket
- ▶ Bredegård Døv/blindeafdeling
- ▶ Jonstrupvang
- ▶ Rønnegård
- ▶ Stokholtbuen og Lyngdal.

Årsagen til, at panelet det ene tilfælde har udvalgt to tilbud inden for samme målgruppe er, at disse tilbud begge på nuværende tidspunkt vurderes at leve op til kriterierne inden for den pågældende målgruppe, og samtidig er der stor efterspørgsel efter disse to tilbud. I den forbindelse skal det understreges, at der ikke nødvendigvis vil være behov for mere end ét tilbud målrettet de respektive målgrupper, såfremt efterspørgslen falder.

Alle de udvalgte tilbud, med undtagelse af Lyngdal er, som led i kortlægningens fase 2, blevet indberettet af deres respektive driftsherrer. I fase 1 er de udvalgte tilbud ud fra et myndighedsperspektiv blevet vurderet svært erstattelige af mellem 19 og 62 procent af kommunerne.

Nedenfor beskrives de udvalgte tilbud på voksenområdet enkeltvis i forhold til målgruppe, driftsherre, opfyldelse af kriterier samt øvrige opmærksomhedspunkter.

² Liste over tilbuddene med angivelse af overordnet målgruppe, paragraf, driftsherre mv. fremgår af bilag 6.

Tilbud:		Blindenetværket	
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 104, § 108)		
Målgruppe:	Voksne multihandicappede, der samtidig er blinde eller svagtseende		
Driftsherre:	Gentofte Kommune		
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse	
1. Volumen	Ja	- Panelet vurderer, at tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere inden for aldersgruppen.	
2. Komplexitet	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne multihandicappede, der samtidig er blinde eller svagtseende. Der er tale om en gruppe af de allersvageste borgere med lavest funktionsniveau, som omfatter borgere med multiple kompleksiteter, herunder udviklingshæmning, fysiske handicaps, autismspektrumforstyrrelser, manglende sprog m.v. Panelet vurderer derfor, at tilbuddet lever op til kriteriet.	
3. Selvforsyning i regionen	Ja	- Tilbuddet sælger pladser til kommuner i hovedstadsregionen og i region Sjælland. Panelet vurderer, at hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.	
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud	Ja	- Det er panelets vurdering, at tilbuddets målgruppe, grundet sin høje kompleksitet, har så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen. Der findes ikke på nuværende tidspunkt et tilsvarende miljø for personer med netop denne problemstilling i regionen.	
5. Optageområde	Ja	- Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til minimum hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.	
6. Varetagelse af særlige behov	Ja	<ul style="list-style-type: none"> - Tilbuddet har særlige fysiske rammer, som er målrettet målgruppen. - Tilbuddet har opbygget et særligt miljø for målgruppen, hvor borgerne er inddelt i afdelinger efter aldersgrupper. - Tilbuddet er beliggende i et lukket område afskærmet fra trafik m.v. - Tilbuddet besidder specialiseret ekspertise inden for kommunikation med målgruppe, neuropædagogik (sandestimulation). - Tilbuddet anvender særlige velfærdsteknologiske hjælpemidler. 	
Særlig opmærksomhed		<ul style="list-style-type: none"> - Der forventes på sigt faldende efterspørgsel på grund af fald i diagnose som følge af fosterdiagnostik. - Der forventes en nedjustering i antal botilbudspladser fra 40 til 24. 	

Tilbud:		Bredegård Døv/blindeafdeling
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 104, § 108)	
Målgruppe:	Voksne døvblindfødte	
Driftsherre:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. Volumen	Ja	- Panelet vurderer, at målgruppen for tilbuddets døv/blindeafdeling er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere inden for aldersgruppen.
2. Komplexitet	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne døvblindfødte. Der er tale om en af de svageste grupper af borgere med lavest funktionsniveau, som omfatter borgere med multiple kompleksiteter, herunder syns- og hørenedsættelse, udviklingshæmning m.v.
3. Selvforsyning i regionen	Ja	- Panelet vurderer, at hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud	Ja	- Panelet vurderer, at tilbuddets målgruppe, grundet sin høje kompleksitet, har så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen. Der findes ikke på nuværende tidspunkt et tilsvarende miljø for personer med netop denne problemstilling i regionen.
5. Optageområde	Ja	- Tilbuddets døv/blindeafdeling har behov for et optageområde svarende til hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
6. Varetagelse af særlige behov	Ja	<ul style="list-style-type: none"> - Tilbuddets døv/blindeafdeling har særlige fysiske rammer, som er målrettet målgruppen. - Tilbuddets døv/blindeafdeling besidder særlig specialiseret viden om kommunikation med målgruppen, herunder taktilt tegnsprog, haptisk kommunikation m.v. - Tilbuddet døv/blindeafdeling imødekommer målgruppens behov for 1:1 støtte i alle former for aktiviteter. - Tilbuddet døv/blindeafdeling har et unikt miljø for målgruppen. - Tilbuddet døv/blindeafdeling anvender særlige velfærdsteknologiske hjælpemidler.
Særlig opmærksomhed		<ul style="list-style-type: none"> - Det er alene tilbuddets døv/blindeafdeling, der betragtes som unikt. - Tilbuddets øvrige tilbud er til dels målrettet samme målgruppe som Blindenetværket. Dog vurderer panelet, at de fysiske rammer på nuværende tidspunkt ikke er tidssvarende på Bredegård.

Tilbud:		Jonstrupvang
Paragraf:	Helhedstilbud (SEL § 104, § 108)	
Målgruppe:	Voksne spastikere med svære kognitive vanskeligheder og fysiske funktionsnedsættelser	
Driftsherre:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
1. <i>Volumen</i>	Ja	- Panelet vurderer, at tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere inden for aldersgruppen.
2. <i>Kompleksitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne spastikere. Der er tale om en gruppe af de svageste borgere, med svære kognitive vanskeligheder og store fysiske funktionsnedsættelser, der ikke kan rummes i egen bolig. Panelet vurderer derfor, at tilbuddet på nuværende tidspunkt opfylder kriteriet.
3. <i>Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Panelet vurderer, at hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
4. <i>Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Det er panelets vurdering, at hyppigheden af tilfælde inden for målgruppen er så sjældne, at hovedparten af kommunerne i hovedstadsregionen ikke kan imødekomme målgruppens behov alene eller i klynger. - Dog findes enkelstående eksempler på, at nogle kommuner godt kan varetage målgruppen inden for eget regi. Således kan det være muligt for en enkelt kommune eller en klynge af kommuner at varetage målgruppens behov.
5. <i>Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddet sælger både pladser til kommuner i hovedstadsregionen og i region Sjælland, og har således behov for et optageområde svarende til regionens størrelse for at kunne drives rentabelt. - Dog kan det i visse tilfælde være rentabelt for en enkelt kommune eller en klynge af kommuner at drive et tilbud for målgruppen, jf. kriterium 4.
6. <i>Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Tilbuddet har og udvikler særlige fysiske rammer tilpasset målgruppen samt et særligt miljø for målgruppen, hvor unge-miljøet særligt fremhæves. - Tilbuddet har en tværfaglig sammensætning af personalet, som giver mulighed for en individualiseret tilgang til målgruppen. - Tilbuddet besidder en særlig viden om kommunikation med målgruppen og stor fokus på at udvikle målgruppens egenmestring og ressourcer. - Tilbuddet anvender og deltager i udvikling af særlige teknologiske hjælpemidler, såsom spiserobotter, kommunikationshjælpemidler m.v.
Særlig opmærksomhed		- Tilbuddet har på nuværende tidspunkt venteliste. - Enkelte kommuner har etableret egne tilbud til målgruppen i eksisterende tilbud. Dette til trods opleves der et stort og vedvarende behov for at have tilbuddet til rådighed i regionen, idet det langt fra er alle kommuner i hovedstadsregionen, der på nuværende tidspunkt eller i fremtiden vil kunne imødekomme målgruppens behov.

Tilbud:	Rønnegård	
Paragraf:	SEL § 103, § 108	
Målgruppe:	Voksne med udviklingshæmning som hoveddiagnose kombineret med svære personlighedsforstyrrelser, udadreagerende og selvskadende adfærd samt personer med tilsyns- og anbringelsesdomme.	
Driftsherre:	Region Hovedstaden	
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse
<i>1. Volumen</i>	Ja	- Panelet vurderer, at tilbuddets målgruppe er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere inden for aldersgruppen.
<i>2. Komplexitet</i>	Ja	- Tilbuddets målgruppe er voksne med udviklingshæmning som hoveddiagnose kombineret med svære personlighedsforstyrrelser, udadreagerende og selvskadende adfærd samt ikke-personfarlig kriminalitet. - Hertil har flere inden for tilbuddets målgruppe tilsyns- og/eller anbringelsesdomme. - Panelet vurderer derfor, at tilbuddet på nuværende tidspunkt lever op til kriteriet.
<i>3. Selvforsyning i regionen</i>	Ja	- Panelet vurderer, at hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen.
<i>4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud</i>	Ja	- Panelet vurderer, at tilbuddets målgruppe, grundet sin høje kompleksitet, har så særlige behov, at behovene ikke kan imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.
<i>5. Optageområde</i>	Ja	- Tilbuddet dækker hele hovedstadsregionen. Tilbuddet har behov for et optageområde svarende til hovedstadsregionen for at kunne drives optimalt fagligt og økonomisk.
<i>6. Varetagelse af særlige behov</i>	Ja	- Tilbuddet er beliggende i landlige omgivelser, der kan tilgodese målgruppens behov for plads og rum. - Tilbuddet besidder særlig viden om målgruppen, herunder neuropædagogik, viden om særlige juridiske forpligtelser og tilgangen til målgruppen. - Tilbuddets skærmede enheder vurderes afgørende. - Tilbuddet har tre særforanstaltninger i tilknytning til de øvrige pladser, som vurderes unikke (og overvejer at udbygge). - Tilbuddet kan etablere særlige projekter jf. SEL § 107.
<i>Særlig opmærksomhed</i>		- Efterspørgslen er på nuværende tidspunkt generelt større end udbuddet af pladser. Panelet vurderer derfor, at der kan være behov for udvidelse af tilbuddet eller lignende, således at ventelisten kan reduceres.

Tilbud:		Stokholtbuen og Lyngdal	
Paragraf:	SEL § 104, § 108 (skærmede enheder/domæner)		
Målgruppe:	Voksne med svære udviklingsforstyrrelser/svær autisme og problemskabende adfærd.		
Driftsherrer:	Stokholtbuen: Ballerup Kommune; Lyngdal: Region Hovedstaden		
Kriterium	Opfyldelse	Begrundelse	
1. Volumen	Ja	- Panelet vurderer, at tilbuddenes målgruppe for de skærmede enheder/domæner er af en så lille volumen, at antallet af tilfælde aktuelt ikke overstiger 0,5 tilfælde årligt pr. 10.000 borgere inden for aldersgruppen.	
2. Komplexitet	Ja	- Tilbuddenes målgruppe er voksne med svære udviklingsforstyrrelser/ svær autisme og problemskabende adfærd, der typisk har behov for 1:1 normering. Panelet vurderer derfor, at tilbuddenes skærmede enheder/domæner på nuværende tidspunkt lever op til kriteriet.	
3. Selvforsyning i regionen	Ja	- Panelet vurderer, at hovedstadsregionen bør have et tilbud i form af skærmede enheder/domæner til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at viden og kompetencer er forankret i regionen. Dette kriterium vægter særligt højt i panelets vurdering af disse tilbud.	
4. Mulighed for at imødekomme behov i andre tilbud	Ja	- Panelet vurderer, at tilbuddenes målgruppe, grundet graden af kompleksitet, har meget store vanskeligheder ved at indgå i sammenhæng med andre mennesker. Behovene hos tilbuddenes målgruppe vurderes derfor ikke at kunne imødekommes i andre eksisterende tilbud i hovedstadsregionen.	
5. Optageområde	Nej	- Der findes på nuværende tidspunkt to ligestillede tilbud med skærmede enheder/domæner, der er målrettet denne målgruppe, hvorfor dette kriterium ikke er opfyldt. På nuværende tidspunkt er der således grundlag for at drive mere end ét tilbud i regionen. Hvis efterspørgslen falder, kan der dog være behov for at genvurdere behovet for to tilbud i regionen.	
6. Varetagelse af særlige behov	Ja	<ul style="list-style-type: none"> - Tilbuddenes skærmede enheder/domæner vurderes unikke, og er i mange tilfælde alternativ til enkeltmandsprojekter. - Tilbuddet besidder særlig faglig kompetence og særlig viden om målrettede metoder. 	
Særlig opmærksomhed		<ul style="list-style-type: none"> - Det er <u>alene</u> tilbuddenes skærmede enheder/domæner, der vurderes som unikke, og som således karakteriseres som mest specialiseret. - Der er flere tilbud målrettet autister i hovedstadsregionen, men panelet vurderer, at de øvrige aktuelt ikke lever op til kriterium 1 og 2 (jf. bilag 1). - Der er på nuværende tidspunkt ventelister på pladser med skærmede enheder/domæner. Panelet vurderer derfor, at det bør overvejes, om der er behov for at opjustere antallet af skærmede pladser/domæner. 	

5. KRAV TIL DE MEST SPECIALISEREDE TILBUD

Panelerne finder det hensigtsmæssigt, hvis der opstilles en række krav til de tilbud, som lever op til kriterierne for de mest specialiserede tilbud. Formålet med kravene er at tydeliggøre, at der med den særlige opmærksomhed, som de mest specialiserede tilbud kan få, hvis de kommer i vanskeligheder, også følger en forpligtelse til at udvikle tilbuddene, stille viden og ekspertise til rådighed, samt at dokumentere indsatserne.

Panelerne foreslår derfor, at der stilles følgende krav til de mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen:

- ▶ Tilbuddet skal efterstræbe at være på forkant og løbende udvikle sig i forhold til målgruppernes behov, metoder, velfærdsteknologi, kommunernes efterspørgsel efter ydelser og pladser m.v.
- ▶ Tilbuddets viden, ekspertise og pladser skal være tilgængelig for alle kommuner i hovedstadsregionen, og der må ikke gives forrang til borgere fra driftsherres egen kommune eller geografisk nærområde.
- ▶ Tilbuddet skal levere synlig og offentlig tilgængelig dokumentation og effekt af indsatserne i tilbuddet.

Den nedsatte task force (jf. afsnit 6 om tværkommunal samarbejdsmodel og procedure) kan medtage ovenstående krav i forbindelse med løbende vurderinger af de mest specialiserede tilbud.

6. TVÆRKOMMUNAL SAMARBEJDSMODEL OG PROCEDURE

Som tidligere beskrevet er processen omkring kortlægningen af de mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen igangsat med henblik på at få klarhed over, hvilke tilbud i hovedstadsregionen som grundet deres specialiseringsgrad kan vurderes som værende svært erstattelige, og som således bør have en særlig opmærksomhed såfremt disse tilbud kommer i vanskeligheder.

En måde at understøtte eksistensen af de mest specialiserede tilbud er at etablere særlige tværkommunale samarbejdsmodeller vedrørende omlægning og lukning af tilbud, der opfylder kriterierne for de mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen. Formålet med en særlig tværkommunal samarbejdsmodel kan være at øge den enkelte driftsherres sikkerhed eksempelvis via deling af driftsansvaret mellem flere kommuner.

Nedenfor beskrives nødbremse-modellen, som er den tværkommunale samarbejdsmodel, som Embedsmandsudvalget for Social og Uddannelse vurderer er mest hensigtsmæssige for at sikre bevarelse af de mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen.

Afslutningsvist i afsnittet beskrives panelernes forslag til procedure i forbindelse med løbende revurderinger af de mest specialiserede tilbud samt vurderinger af nyetablerede tilbud i forhold til de opstillede kriterier m.v.

NØDBREMSE-MODELLEN

I overvejelserne om etablering af en særlig tværkommunal samarbejdsmodel omkring understøttelse af de mest specialiserede tilbud, bør følgende aspekter indgå:

- ▶ Modellen bør alene træde i kraft undtagelsesvist, det vil sige, at den ikke automatisk skal være gældende for alle de mest specialiserede tilbud.
- ▶ Modellen bør være dynamisk og løbende kunne tilpasses udviklingen på det specialiserede socialområde fagligt, metodemæssigt, behovsmæssigt og økonomisk.
- ▶ Modellen bør have fokus på incitamenter, herunder både for brugerkommuner og driftsherrer.
- ▶ Modellen bør understøtte en omkostningseffektiv drift og styring.

Derudover kan det ved omlægning og lukning af de mest specialiserede tilbud være relevant at indgå tværkommunale aftaler om, hvordan det vurderes om eventuelle faglige kompetencer og specialiseret viden går tabt, samt hvordan denne eventuelle særlige kompetence eller viden kan bevares eksempelvis ved overførelse til andet tilbud.

For hovedstadsregionen vurderes en såkaldt nødbremse-model at være den mest hensigtsmæssige tværkommunale samarbejdsmodel til at sikre de mest specialiserede tilbud i regionen. Det centrale i denne model er, at der først, efter en vurdering med afsæt i en grundig afdækning af tilbuddets økonomi m.v., kan bevilliges særlige vilkår til et tilbud, der opfylder kriterierne for mest specialiserede tilbud. Det er således først, når tilbuddet oplever problemer, at der kan indgås særlige aftaler om tværkommunalt samarbejde eller særlige vilkår for pågældende med henblik på at sikre den fortsatte eksistens af et tilbud.

Dette vurderes desuden at medvirke til, at driftsherrer for de mest specialiserede tilbud fortsat har incitament til at sikre en rentabel drift af tilbuddet – modsat at et tilbud, som er defineret som

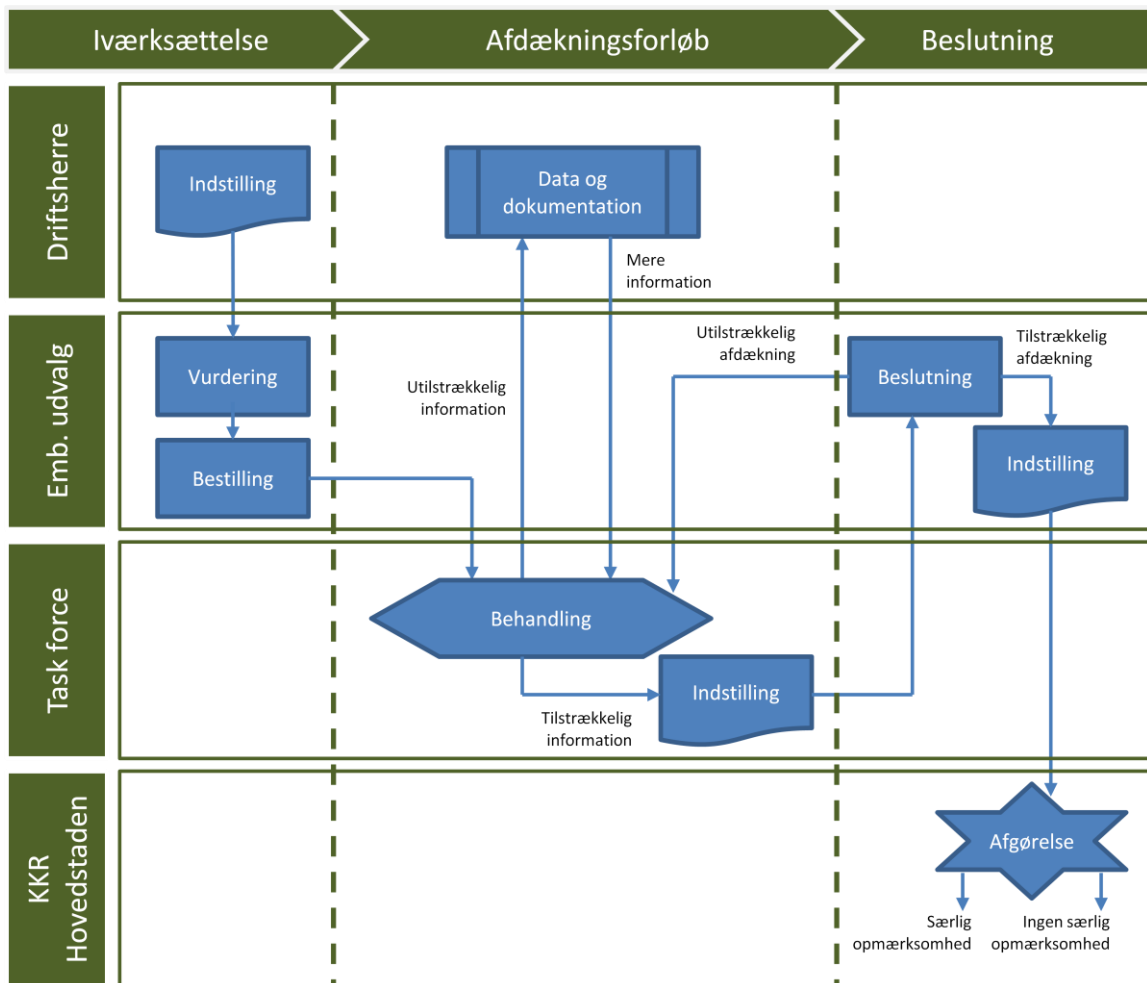
mest specialiseret, per automatik har særlige fordele. Modellen er blandt andet inspireret af erfaringer fra KKR Syddanmark.

Modellen kan i store træk beskrives som følgende:

Grundvilkår	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tilbud, der kan karakteriseres som mest specialiseret, får <u>ikke</u> automatisk tildelt særlige vilkår. ▶ Først når et tilbud er i vanskeligheder og efter en grundig afdækning af problemstillingerne hos tilbuddet, kan der blive tale om at tildele tilbuddet særlige vilkår.
Målgruppe	<ul style="list-style-type: none"> ▶ De tilbud i hovedstadsregionen, der kan leve op til kriterierne for mest specialiserede tilbud.
Udslagsgivende faktor	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Tilbud, der er omfattet af målgruppen, og som har en særlig bekymring omkring tilbuddets eksistensgrundlag.
Handling	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Samarbejdsaftalen giver driftsherre mulighed for at indstille sit tilbud til behandling i Embedsmandsudvalget for Social og Uddannelse. ▶ Indstillingen skal omfatte en detaljeret beskrivelse af den særlige problemstilling, som driftsherre vurderer, at tilbuddet er i, herunder beskrivelser af overordnede økonomiske data, bl.a. udvikling i belægningen m.v.
Vurdering	<ul style="list-style-type: none"> ▶ På baggrund af driftsherres indstilling foretages en vurdering af tilbuddet i forhold til efterspørgsel, alternativer inden- og uden for regionen, tilbuddets karakter m.v. ▶ Det forudsættes, at driftsherre forinden selv har ageret som en økonomisk ansvarlig leverandør, herunder vurderet følgende muligheder for at løse tilbuddets økonomiske udfordringer: lukning af pladser, besparelser, organisatoriske ændringer, der kan nedbringe omkostninger fx samdrift med andre tilbud, fællesledelse m.m. ▶ Embedsmandsudvalget videresender indstilling til en særlig nedsat task force, og angiver særlige fokusområder og opmærksomhedspunkter, som skal indgå i task forcens grundig afdækning af tilbudets økonomi m.v. ▶ Task forcen igangsætter et afdækningsforløb, og har som led heri mulighed for at indhente yderligere dokumentation og data om den konkrete sag. ▶ På baggrund af den grundige afdækning vurderer task forcen, hvorvidt der er tale om et tilbud, der fremadrettet skal være til rådighed i hovedstadsregionen for at kunne tilgodese behov for behandling/tilbud til regionens borgere, og i givet fald, om der er behov for særlig opmærksomhed. Task forcen indstiller vurderingen til Embedsmandsudvalget for Social og Uddannelse. ▶ Vurderes der at være behov for særlig opmærksomhed, kan task forcen (Embedsmandsudvalget for Social og Uddannelse) trække på en liste med mulige tiltag, der kan iværksætte i forhold til det konkrete tilbud. ▶ Embedsmandsudvalget for Social og Uddannelse beslutter, om de vil tilslutte sig task forcens indstilling, herunder forslag til tiltag, eller om udvalget oplever behov for yderligere afdækning i regi af task forcen. ▶ Embedsmandsudvalget for Social og Uddannelse indstiller beslutning til KKR Hovedstaden, der træffer den endelige beslutning om handling i forhold til det konkrete tilbud.
Særlige tiltag	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Særlige tiltag vurderes individuelt i forhold til den konkrete sag og driftsherre. ▶ Inspiration til særlige tiltag kan findes i en værktøjskasse med mulige tiltag, som dog ikke er en udtømmende liste. Der kan derfor komme andre tiltag i spil. Se nedenfor.
Forudsætninger	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Der kan blive behov for at afsætte ressourcer, der skal indgå i den særlige task force. ▶ De kompetencepersoner, der skal indgå i en task force, bør desuden udpeges, således at de hurtigst muligt kan træde til, når behovet for afdækning af et tilbud opstår. ▶ Der bør være en klar tidsfrist for afdækningen, som er så kort som mulig (fx 6 måneder).

Nedenfor er arbejdsgange og procedure i beslutningsforløbet illustreret via et flowchart:

MULIGE TILTAG

Nedenfor er til inspiration oplistet mulige tiltag, der kan iværksættes i forbindelse med en vurdering af, at særlige tiltag er relevante og nødvendige for at bevare et tilbud, der er omfattet af kriterierne for mest specialiserede tilbud. Det skal dog fremhæves, at listen nedenfor alene er eksempler, og derfor ikke er udtømmende. Der kan derfor også komme andre tiltag i spil.

- ▶ Tilbuddet lukker, men der indgås samarbejde mellem kommuner og eventuelt region om at sikre specialviden og kompetencer i andre tilbud eller tiltag
Herunder omplacering af konkrete medarbejdere i andre tilbud eller tiltag i hovedstadsregionen.
- ▶ Samarbejde mellem kommuner og eventuelt region om udvikling af indholdet i tilbuddet
Herunder videndeling om særlige pædagogiske forhold, udskillelse af konsulentydelser, og ændre organisering af driften.
- ▶ Forlængede opsigelsesvarsler
Vil kunne give en forlænget planlægningshorisont i forhold til tilbud til borgerne. Aktuelle brugerkommuner bør høres inden de pålægges forlængede opsigelsesvarsler.
- ▶ Lavere budgetteret belægningsprocent
Dette indebærer reelt en takststigning for tilbuddet.
- ▶ Anden finansieringsmodel - takstfinansiering kombineret med objektiv finansiering
En finansieringsmodel, hvor takstfinansiering kombineres med objektiv finansiering kender kommunerne fra finansieringen af pladser på de landsdækkende sikrede afdelinger. Modellen omfatter, at den ene del af omkostningerne i tilbuddet betales gennem en takst for kommunernes forbrug af pladser, mens den anden del dækkes af objektiv finansiering. Den objektive finansiering er typisk

beregnet efter en fordelingsnøgle, eksempelvis antallet af borgere inden for målgruppen. Det er muligt at skruer modellen sammen på flere måder i forhold til vægtning af de to finansieringselementer i deres indbyrdes forhold. Fordelen ved denne model er, at den både indeholder et element af aktivitetsafhængig finansiering, hvilket giver tilbud incitament til at tilpasse sit forbrug til takstindtægterne, samt et element af grundfinansiering, der gør tilbuddet mindre sårbart over for store udsving i aktiviteten og derved bidrager til en vis driftssikkerhed. Der bør være stor opmærksomhed på at adskille de to finansieringskilder. Adskilles de ikke kan det give urealistisk budgetlægning eller manglende kapacitetstilpasning, hvilket kan føre til efterregulering af den objektive finansiering. Desuden kan der være en risiko for, at kommunerne, via den objektive finansiering, medfinansiere unødigt kapacitet.

ØVRIGE PROCEDURER

Udover en tværkommunal samarbejdsmodel, vurderer panelerne, at der er behov for at etablere faste procedurer omkring arbejdet i task forcen, løbende revurderinger af de mest specialiserede tilbud m.v. Procedurerne skal blandt andet kunne imødekomme en række opmærksomhedspunkter og hensyn, herunder:

- ▶ at et tilbuds opfyldelse af kriterierne i et år ikke er lig med en varig opfyldelse,
- ▶ at de mest specialiserede tilbud løbende og systematisk skal revurderes,
- ▶ at nyetablerede tilbud og øvrige tilbud omfattet af KKR Hovedstadsens Udviklingsstrategi løbende og systematisk skal vurderes i forhold til kriterierne.

For at imødekomme ovenstående foreslår panelerne, at der etableres en fast task force med udvalgte centrale nøglepersoner på både børne- og ungeområdet og voksenområdet. Task forcen bør bestå af fagpersoner fra både myndigheds- og driftsherrekommuner samt Region Hovedstaden.

Det foreslås, at task forcen samles med en fast årlig kadence og på to på forhånd fastsatte datoer i løbet af året, således at eventuelle driftsherrer ved, hvornår det vil være hensigtsmæssigt at indstille tilbud. Derudover vil task forcen kunne samles i forbindelse med akutte behov for vurdering af tilbud.

Desuden foreslår panelerne, at task forcen årligt eller hver anden år foretager en vurdering af behov for og efterspørgsel efter de mest specialiserede tilbud blandt alle kommuner i hovedstadsregionen. Dette kunne eksempelvis ske samtidig med indhentning af oplysninger til udviklingsstrategien. Der vil således løbende blive foretaget en vurdering af de tilbud, der i pågældende år opfylder kriterierne for mest specialiserede tilbud, og en vurdering af nyetablerede tilbud og øvrige tilbud omfattet af udviklingsstrategien.

BILAG 1: REFLEKSIONER OVER ØVRIGE TILBUD I UDVIKLINGSSTRATEGIEN

I dette afsnit gennemgås en række tilbud, som panelerne efter grundige faglige drøftelser har vurderet ikke lever op til kriterierne for de mest specialiserede tilbud. Panelerne har imidlertid fundet det nødvendigt at beskrive begrundelserne for panelernes vurderinger, da de pågældende tilbud er indberettet af deres respektive driftsherrer i kortlægningens fase 2 og/eller har fået forholdsvis høj tilslutning blandt kommunerne i kortlægningens fase 1.

Det skal understreges, at langt hovedparten af de tilbud, som panelerne har vurderet ikke lever op til kriterierne på nuværende tidspunkt, er omfattet af KKR Hovedstadens Udviklingsstrategi. Disse tilbud vil fortsat være en del af udviklingsstrategien, og dermed stadig være underlagt den særlige tværkommunale opmærksomhed, som dette medfører. Samtidig er vurderingen af tilbuddene et udtryk for et øjeblikbillede, hvorfor tilbud der i dag ikke lever op til kriterierne, på et senere tidspunkt kan blive vurderet til at opfylde dem.

TILBUD PÅ BØRNE- OG UNGEOMRÅDET

SPECIALBØRNEHAVER

Specialbørnehaven Troldmosen har fået tilslutning af 42 procent af kommunerne i kortlægningens fase 1, og er samtidig blevet indberettet af driftsherren, som er Gentofte Kommune. Desuden har Fredensborg Kommune som driftsherren indberettet specialbørnehaverne Spiren og Karlebo, som ikke er omfattet af udviklingsstrategien.

Panelet på børne- og ungeområdet har vurderet i hvilken grad specialbørnehaverne i regionen lever op til kriterierne for mest specialiserede tilbud. I udgangspunktet er panelet af den opfattelse, at tilbuddene hverken lever op til kriterium 1 eller 2, da målgrupperne, som tilbuddene er målrettet, hverken er særligt små eller har en særlig høj kompleksitet. Et centralt omdrejningspunkt i panelets drøftelser har således været, om der kunne defineres særlige målgrupper inden for disse tilbud, som enten udgør en meget lille målgruppe og/eller har en høj kompleksitet. Dette vurderer panelet heller ikke, at der var belæg for.

Panelet er af den opfattelse, at kommunernes inklusionsstrategier og samarbejde i mindre netværk i høj grad er medvirkende til, at specialbørnehaverne ikke vurderes at leve op til kriterium 4 og 5, da målgrupperne i mange tilfælde godt kan varetages i andre eksisterende tilbud eller tiltag. Af samme årsag betragtes de pågældende specialbørnehaver heller ikke nødvendige for at sikre selvforsyningen i hovedstadsregionen, og lever dermed ikke op til kriterium 3.

Panelet foreslår dog, at udviklingen i udbuddet af og efterspørgslen efter specialbørnehaver i regionen føles tæt, og tages med i betragtning i forbindelse med de løbende revurderinger de mest specialiserede tilbud.

SPECIALSKOLER

Både Albertslund og Ishøj Kommuner har som driftsherrer indberettet specialskoler med tilhørende fritidstilbud, henholdsvis Brøndagerskolen og Kirkebækskolen. Ingen af skolerne er i dag omfattet af KKR Hovedstadens udviklingsstrategi. Det er panelets vurdering, at specialskolerne ikke lever op til de opstillede kriterier. Hverken målgruppernes størrelse eller kompleksitetsgrad opfylder kriterium 1 eller 2. Desuden finder panelet ikke, at specialskolerne kan vurderes som værende nødvendige for selvforsyningen i hovedstadsregionen. Som på specialbørnehaveområdet gælder også her, at kommunernes inklusionsstrategier i stadig højere

grad betyder, at der anvendes nye tilgange, som ændrer på behovet og vilkårene for specialskolerne.

Sofieskolens specialskoledel indgår som en del af det helhedstilbud, der også omfatter anbringelsesdel, specialbørnehave m.v., som Sofieskolen tilbyder målgruppen. Det er panelets vurdering, at det er det samlede helhedstilbud, som gør, at Sofieskolen kan defineres som et mest specialiseret tilbud, mens specialskoledelen ikke alene i tilstrækkelig grad lever op til kriterierne.

Fælles for børnehave- og skoletilbud er desuden, at behovet for disse ikke er særligt for de mindste målgrupper med de sværeste kompleksiteter, men at alle børn og unge har behov for disse tilbudstyper. Derimod er det alene en lille gruppe, der har behov for døgntilbud eller aflastning. Derfor er det panelernes vurdering, at kommunerne har større mulighed for at løfte opgaverne for de mest komplekse målgrupper alene eller i klynger på børnehave- og skoletilbudsområdet end på botilbudsområdet.

AFLASTNING TIL BØRN OG UNGE

Tilbuddene Granbohus og Lundø er begge, som led i fase 2, blevet indberettet som mest specialiseret af deres respektive driftsherrer, henholdsvis Fredensborg og Gentofte Kommuner. Desuden er tilbuddene, i forbindelse med fase 1, blevet vurderet svært erstattelige af mellem 54-58 procent af kommunerne.

Panelet har dybtgående drøftet tilbuddenes tilbud efter SEL § 66 nr. 1-3 og 5-6 målrettet multihandicappede børn og unge, svært udviklingshæmmede og øvrige svært pleje- og behandlingskrævende børn og unge.

Panelet vurderer ikke, at tilbuddene på nuværende tidspunkt lever op til kriterium 1, idet tilbuddenes målgruppe ikke har så lille en volumen, at de aktuelt lever op til kriteriet. Tilsvarende vurderer panelet ikke, at tilbuddene aktuelt lever op til kriterium 5. Der ligger her især vægt på, at der aktuelt er to ligestillede tilbud i regionen, hvorfor optageområdet som udgangspunkt er mindre end regionen.

Derimod vurderer panelet, at tilbuddene lever op til kriterierne 2, 3, 4 og 6. I forhold til kriterium 3 vurderer panelet, at hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at der er aflastningstilbud til stede for målgruppen. Dette skal blandt andet ses i lyset af kommunernes strategier med i højere grad at tilrettelægge indsatserne i familierne eller plejefamilier, hvilket som udgangspunkt kan give et større behov for aflastning. Såfremt et af tilbuddene kommer i vanskeligheder og må lukke ned, bør det det således genovervejes, hvorvidt det tilbageblivende tilbud bør karakteriseres som mest specialiseret.

Under kriterium 6 fremhæver panelet, at tilbuddene har helt særlige fysiske rammer, der tilgodeser målgruppens behov for træning og pleje, samt at tilbuddene har særligt fokus på anerkendte metoder til konfliktnedtrapping og på inddragelse af familie m.v.

DØGNTILBUD TIL BØRN OG UNGE

Tilbuddene Camillehusene og 3-kløveren er begge, som led i fase 2, blevet indberettet som mest specialiseret af deres respektive driftsherrer, henholdsvis Gentofte Kommune og Region

Hovedstaden. Desuden er tilbuddene, i forbindelse med fase 1, blevet vurderet svært erstattelige af mellem 27-62 procent af kommunerne.

Panelet har drøftet tilbuddenes tilbud efter SEL § 66 nr. 6 målrettet multihandicappede børn og unge, svært udviklingshæmmede og øvrige svært pleje- og behandlingskrævende børn og unge.

Panelet vurderer ikke, at tilbuddene på nuværende tidspunkt lever op til kriterium 1, idet tilbuddenes målgruppe ikke har en tilstrækkelig lille volumen. Desuden vurderer panelet ikke, at tilbuddene aktuelt lever op til kriterium 5. Der ligger her især vægt på, at der aktuelt er to ligestillede tilbud i regionen, hvorfor optageområdet som udgangspunkt er mindre end regionen.

Derimod vurderer panelet, at tilbuddene lever op til kriterierne 2, 3, 4 og 6. I forhold til kriterium 3 vurderer panelet, at hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at funktionen er forankret i regionen. Såfremt et af tilbuddene kommer i fremtiden kommer i vanskeligheder og må lukke ned, bør det det således genovervejes, hvorvidt det tilbageblivende tilbud bør karakteriseres som mest specialiseret.

Under kriterium 6 fremhæver panelet, at tilbuddene har helt særlige fysiske rammer, der kan tilgodese målgruppens behov for træning og pleje, samt at tilbuddene har særlige tværfaglige kompetencer.

KOMMUNIKATIONSCENTRE MÅLRETTET BØRN OG UNGE

I hovedstadsregionen udbyder to kommunikationscentre ydelser målrettet børn og unge, henholdsvis Kommunikationscenteret i Hillerød og Kommunikationscenteret i Region Hovedstaden. Både Hillerød Kommune og Region Hovedstaden har som driftsherre indberettet tilbuddene som mest specialiseret i forbindelse med fase 2. Derudover er begge tilbud, i forbindelse med fase 1, blevet vurderet svært erstattelige af 50 procent af kommunerne.

Panelet har nærgående drøftet kommunikationscentrenes tilbud efter SEL § 112, § 113 (Ambulante ydelser) målrettet børn og unge med omfattende syns- og/eller hørenedsættelse samt med behov for særlig avancerede kommunikationshjælpemidler.

Panelet vurderer, at tilbuddenes målgruppe er så bred, at tilbuddene ikke aktuelt lever op til kriterium 1, ligesom panelet ikke vurderer, at tilbuddene på nuværende tidspunkt lever op til kriterium 5. Der ligger her især vægt på, at der aktuelt er to ligestillede tilbud i regionen. I den forbindelse vurderer panelet, at der ikke nødvendigvis er behov for det eksisterende antal udbydere. Panelet har imidlertid ikke mandat til træffe beslutning om nedlukning, nye organisationsformer m.v. af kommunikationscentrene. Behovet for udbydere vægter derfor højt i vurdering af, hvorvidt kommunikationscentrene bør have en særlig opmærksomhedsom mest specialiseret tilbud. Efterspørgsel efter ydelser i kommunikationscentrene er generelt faldende, hvilket udfordrer centrenes mulighed for en rentabel drift og fastholdelse af de nødvendige kompetencer. Panelet vurderer, at der ikke nødvendigvis vil være behov for to selvstændige centre i hovedstadsregionen i fremtiden.

Derudover vurderer panelet, at tilbuddenes målgruppe på nuværende tidspunkt lever op til kriterium 2, og således har en svær kompleksitet. Endvidere vurderer panelet, at centrene aktuelt lever op til kriterierne 3, 4 og 6.

I forhold til kriterium 6 vurderer panelet, at centrene er førende inden for anvendelse af og undervisning i velfærdsteknologiske hjælpemidler på kommunikationsområdet, og besidder en særlig højt specialiseret viden om rådgivning og teknisk avanceret udstyr/hjælpemidler.

TILBUD PÅ VOKSENOMRÅDET

MISBRUGSTILBUD

Midbrugstilbuddene KABS og Blå Kors har fået tilslutning fra mellem 15 og 31 procent af kommunerne som myndighed i afdækningen i fase 1. Samtidig er begge tilbud indberettet af deres respektive drifsherrer, henholdsvis Glostrup og Høje-Tasstrup Kommuner.

Panelet på voksenområdet har vurderet, at tilbuddene ikke lever op til de seks kriterier. For det første er tilbuddenes målgrupper på nuværende tidspunkt hverken så små eller komplekse, at de lever op til kriterium 1 og 2. Målgruppen vurderes for bred, og samtidig er der en udvikling i retning af, at kommunerne finder nye løsninger på området enten i eget regi eller i mindre klynger af kommuner. Desuden er det panelets vurdering, at kommunerne i højere grad anvender egne tilbud og tiltag over for alkohol- såvel som stofmisbrugere, hvorfor tilbuddenes ydelser ikke efterspørges i samme grad som tidligere. Kommunernes egne tiltag kan for eksempel være en kombination af væresteder med § 85 og lægelig tilsyn. Arbejdet med hjemløsestrategier har også skubbet til, at flere kommuner har indarbejdet egne og nye tilbud til denne målgruppe. Kommunerne kan også håndtere methadonudlevering gennem aftaler med fx lokale apoteker, og ønsker at finde nye løsninger til methadonudlevering, fx mobil methadonbus via Falck.

Således er det panelets vurdering, at tilbuddene på nuværende tidspunkt ikke lever op til kriterium 4 eller 5, da kommunerne selv kan varetage målgruppen i eget regi eller i klynger, samtidig med at der ikke behøves en hvis størrelse optageområde for at sikre drift af tilbuddene. I forlængelse heraf er det også panelets vurdering, at tilbuddene ikke på nuværende tidspunkt er afgørende nødvendige for selvforsyningen i hovedstadsregionen, og derfor ikke lever op til kriterium 3.

KASA og Stjernevang, som er to afdelinger under KABS, vurderes af panelet til at komme tættest på at leve op til kriterierne både med hensyn til størrelsen af målgruppen og kompleksitet. Det er dog panelets vurdering, at kommunerne også i mange tilfælde kan varetage disse målgrupper i kommunalt regi med egnede kompetencer, hvorfor tilbuddene på nuværende tidspunkt ikke lever op til kriterium 4 eller 5, og ligeledes heller ikke vurderes afgørende nødvendige for regionens selvforsyning (kriterium 3).

KRISECENTRE

Der findes en række kommunalt og regionalt drevne krisecentre til voldsramte kvinder i hovedstadsregionen. Af disse har Hellerup Krisecenter, Krisecentret Svendbjerggård og Kvindehuset i Lyngby-Taarbæk Kommune fået tilslutning fra mere end en tredjedel af kommunerne i kortlægningens fase 1. Det er dog alene Krisecenteret Svendbjerggård der, som led i kortlægningens fase 2, er blevet indberettet af sin respektive driftsherrer Region Hovedstaden.

Panelet på voksenområdet har vurderet, at ingen af de pågældende tilbud på nuværende tidspunkt vurderes at dække en meget lille eller særlig kompleks målgruppe, som ikke kan

varetages af et eller flere af de andre tilbud i hovedstadsregionen. På denne baggrund er det således panelets vurdering, at krisecentrene hverken lever op til kriterium 1, 2 eller 4.

FORSORGSJEM

Der findes tillige en række kommunalt og regionalt drevne forsorgshjem til hjemløse i hovedstadsregionen. Af disse har Krisecentret Svendbjerggård og Thornehøjgård fået tilslutning fra mere end en tredjedel af kommunerne i kortlægningens fase 1. Begge tilbud er også blevet indberettet af deres respektive driftsherrer, henholdsvis Region Hovedstaden og Gladsaxe Kommune. Det er dog panelets vurdering, at disse tilbud, tilsvarende krisecentrene, på nuværende tidspunkt ikke lever op til hverken kriterium 1 og 2 eller 4. Der er flere andre eksisterende tilbud i regionen, som kan imødekomme målgruppens helt særlige behov.

BOTILBUD TIL VOKSNE MED ERHVERVET HJERNESKADE

Taxhuset og Rødbo er begge helhedstilbud til voksne med erhvervet hjerneskade. Tilbuddene er begge indberettet af deres respektive driftsherrer (henholdsvis Høje-Taastrup og Ballerup Kommuner), og er i fase 1 af kortlægningen ud fra et myndigheds perspektiv blevet vurderet uerstattelige af henholdsvis 38 og 31 procent af kommunerne.

Det er panelets opfattelse, at botilbud til voksne med erhvervet hjerneskade tidligere var nødvendige tilbud, da borgerne uanset alder ellers ville blive placeret på plejehjem. Målgruppens størrelse og kompleksitet taler i midlertid ikke for, at der er behov for særlige botilbud i hovedstadsregionen. Kommunerne har udviklet nye tilbud til denne gruppe af borgere, eksempelvis er der flere eksempler på kommuner, der har oprettet særlige enheder til denne målgruppe i tilknytning til plejehjem, hvor den mest specialiserede ekspertise hentes ude fra (for eksempel fra Center for hjerneskade, BOMI og kommunikationscentre). Desuden er der flere kommuner, der selv ansætter neuropædagoger, og således kan tilbyde målgruppen den nødvendige støtte i et bomiljø i kommunen. Desuden etablerer nogle kommuner lignende tilbud i mindre klynger. Tilbuddene lever således ikke på nuværende tidspunkt op til kriterium 4 og 5, ligesom tilbuddene ikke vurderes nødvendige for selvforsyningen i hovedstadsregionen (kriterium 3).

En stor andel af målgruppens behov er pleje, men selvfølgelig med behov for ekspertviden om borgernes specifikke behov. Målgruppen kan som udgangspunkt ikke klare sig i eget hjem, hvorfor der skal særlige enheder til. Der er generelt en ændret holdning i kommunerne til, hvad denne målgruppe har behov for. Der vil dog fortsat være behov for udgående ekspertfunktioner. På nuværende tidspunkt vurderes der dog at være flere tilgængelige udbydere heraf som for eksempel BOMI, Center for Hjerneskade, de tre kommunikationscentre og Taxhuset.

AFLASTNINGSTILBUD TIL VOKSNE

Der eksisterer en række kommunalt og regionalt drevne aflastningstilbud til voksne i hovedstadsregionen. Samtidig tilbyder nogle aflastningstilbud til børn og unge også aflastning til unge over 18 år, fx Granbohus i Fredensborg Kommune. Ballerup Kommune har som driftsherre indberettet aflastningstilbuddet Torvevej i kortlægningens fase 2. Torvevej blev vurderet svært erstatteligt af 23 procent af kommunerne i kortlægningens fase 1.

Panelet på voksenområdet har vurderet, at aflastningstilbud til voksne ikke på nuværende tidspunkt lever op til kriterium 1 eller 2, hvad angår målgruppens størrelse og kompleksitet. Desuden er panelet af den opfattelse, at aflastningstilbuddene ikke varetager en funktion, som er

nødvendig at have i hovedstadsregionen, og således ikke lever op til kriterium 3. Overordnet set er det panelets opfattelse, at der ikke er det samme behov for at opretholde aflastningstilbud til voksne, som tilfældet er på børne- og ungeområdet, da kommunerne i højere grad selv kan håndtere behovet for aflastning i egne tilbud eller gennem andre foranstaltninger.

Panelet bemærkede sig dog, at særlige aflastningstilbud, som har fokus på overgangen fra barn til voksen varetager en betydningsfuld, om end ikke uundværlig, funktion, som der er en vis efterspørgsel efter. Det er panelets opfattelse, at behovet for en sådan funktion blandt andet bliver imødekommet ved, at Granbohus af panelet på børne- og ungeområdet er blevet vurderet som mest specialiseret.

HELHEDSTILBUD TIL AUTISTER

Udover Stokholtbuen og Lyngdal findes en række andre helhedstilbud til autister i regionen. Tilbuddene Gefion, Chr. X alle og Kellersvej blev alle vurderet svære at erstatte af omkring en tredjedel af kommunerne i kortlægningens fase 1. Til gengæld, er det kun Rudersdal Kommune, der som driftsherre har indberettet Gefion, mens de to øvrige tilbuds driftsherrer ikke har indberettet tilbuddene Chr. X alle og Kellersvej.

Det er panelets vurdering, at ingen af tilbuddene på nuværende tidspunkt lever op til kriterium 1 eller 2. Det er panelets opfattelse, at tilbuddenes målgruppe omfatter voksne med autisme i en mere bred forstand end tilfældet er for Stokholtbuen og Lyngdal. Blandt andet omfatter Gefion også voksne fysisk, psykisk og socialt handicappede. Som konsekvens heraf vurderes det, at tilbuddenes målgrupper aktuelt er for store og brede til at leve op til kriterium 1. For størstedelen af målgruppen er der ligeledes ikke behov for 1:1 normering, hvilket tilsiger at der er tale om lettere og mindre komplekse autister end det typisk er tilfældet på Stokholtbuen og Lyngdal.

HELHEDSTILBUD TIL VOKSNE MED SVÆRE PSYKIATRISKE LIDELSER

Tilbuddene Lunden og Orion er helhedstilbud (SEL § 104, § 107, § 108) målrettet voksne med svære psykiatriske lidelser kombineret med kriminalitet, personfarlig adfærd, udadreagerende og truende adfærd samt misbrug.

Panelet har tilbunds gående drøftet Lunden og Orions helhedstilbud til målgruppen, og vurderet, at tilbuddene på nuværende tidspunkt ikke opfylder kriterium 1 og 5, og således ikke kan betragtes som mest specialiserede tilbud. I forhold til kriterium 1 opleves aktuelt en stigende efterspørgsel efter tilbud til målgruppen, blandt andet som følge af reduktion i psykiatriske sengepladser. Da der i øjeblikket er venteliste til tilbuddene, vurderer panelet, at det bør overvejes, om der er behov for at opjustere antallet af pladser. Kriterium 5 er ikke opfyldt, da der på nuværende tidspunkt er to ligestillede tilbud i regionen målrettet målgruppen.

Derimod vurderer panelet, at tilbuddene lever op til kriterierne 2, 3, 4 og 6. I vurderingen af tilbuddene inden for kriterium 2 lægger panelet især vægt på, at over to tredjedele af målgruppen har dom til behandling, og mange kommer fra retspsykiatrien.

I forhold til kriterium 3 vurderer panelet, at hovedstadsregionen bør have et tilbud til denne målgruppe beliggende i regionen for at sikre, at funktionen er forankret i regionen. Såfremt et af tilbuddene i fremtiden kommer i vanskeligheder og må lukke ned, bør det således genovervejes, hvorvidt det tilbageblivende tilbud bør karakteriseres som mest specialiseret.

Panelet vurderer, at tilbuddene lever op til kriterium 6, fordi tilbuddene har en særlig tæt kontakt til misbrugscentre, behandlingspsykiatri, politi og kriminalforsorgen, og besidder særlig ekspertise inden for volds- og kriminalitetsforebyggelse, konfliktnedtrappende adfærd m.v. Tilbuddene besidder endvidere særlig viden om målgruppens psykotiske tilstande, normbrydende og kriminel adfærd, herunder viden om særlige juridiske forpligtelser, og har særlige kompetencer inden for rusmiddel- og alkoholmisbrug. Orion har desuden et hostel-tilbud, der vurderes at give borgerne en lempelig indgang/overgang til tilbuddet.

KOMMUNIKATIONSCENTRE MÅLRETTET VOKSNE

I hovedstadsregionen udbyder tre kommunikationscentre ydelser målrettet voksne, henholdsvis Kommunikationscenteret i Hillerød, Kommunikationscenteret i Region Hovedstaden og CSV. Hillerød Kommune, Region Hovedstaden såvel som CSV har som driftsherrer indberettet tilbuddene som mest specialiseret i forbindelse med fase 2. Derudover er centrene, i forbindelse med fase 1, blevet vurderet svært erstattelige af mellem 35-50 procent af kommunerne.

Panelet har nærgående drøftet kommunikationscentrenes tilbud efter SEL § 112, § 113 (Ambulante ydelser) målrettet voksne med laveste funktionsnedsættelse inden for målgrupperne ofte med kognitive vanskeligheder og multiple kompleksiteter.

Panelet vurderer, at centrenes målgruppe er så bred, at tilbuddene ikke aktuelt lever op til kriterium 1, ligesom panelet ikke vurderer, at tilbuddene på nuværende tidspunkt lever op til kriterium 5. Der ligger her især vægt på, at der aktuelt er tre ligestillede tilbud i regionen. I den forbindelse vurderer panelet, at der ikke nødvendigvis er behov for det eksisterende antal udbydere. Panelet har imidlertid ikke mandat til træffe beslutning om nedlukning, nye organisationsformer m.v. af kommunikationscentrene. Behovet for udbydere vægter derfor højt i vurdering af, hvorvidt kommunikationscentrene bør have en særlig opmærksomhed som mest specialiseret tilbud. Efterspørgsel efter ydelser i kommunikationscentrene er generelt faldende, hvilket udfordrer centrenes mulighed for en rentabel drift og fastholdelse af de nødvendige kompetencer. Panelet vurderer, at der ikke nødvendigvis vil være behov for tre selvstændige centre i hovedstadsregionen i fremtiden.

Derudover vurderer panelet, at centrene aktuelt lever op til kriterierne 2, 3, 4 og 6. I forhold til kriterium 6 vurderer panelet, at centrene er førende inden for anvendelse og undervisning i velfærdsteknologiske hjælpemidler på kommunikationsområdet, samt at tilbuddene besidder særlig højt specialiseret viden om rådgivning og teknisk avanceret udstyr/hjælpemidler.

BILAG 2: METODISK TILGANG

Som det fremgår af indledningen er det overordnede formål med kortlægningen at definere de mest specialiserede tilbud i hovedstadsregionen, som grundet deres specialiseringsgrad vil være svære at erstatte såfremt de lukker. Panelerne har fået til opgave at opstille kriterier for definitionen af disse tilbud og udvælge, hvilke eksisterende tilbud i hovedstadsregionen, de vurderer lever op til kriterierne på nuværende tidspunkt.

Panelernes opgave er altså på den ene side at opstille almenlydige kriterier for definition af tilbud, der kan rumme alle typer af tilbud på voksenområdet over tid. På den anden side skal panelerne ved at udvælge tilbud tegne et øjebliksbillede af, hvilke tilbud der på nuværende tidspunkt lever op til disse kriterier. Det er vigtigt, at kriterierne kan gælde over tid, og løbende kan anvendes til at vurdere tilbudsviften på det specialiserede socialområde i hovedstadsregionen. Tilbud, der opfylder kriterierne et år, opfylder således ikke per automatik kriterierne det kommende år. Tilbuddene skal med faste intervaller vurderes i forhold til kriterierne og de bevægelser, der ses i det kommunale landskab i forhold til udbud og efterspørgsel samt målgruppernes udvikling, samtidig med at nye tilbud også kan vurderes og potentielt kan optages på listen.

Ud fra en erkendelse af, at opstillingen af almenlydige kriterier altid tager udgangspunkt i den pågældende tidspunkt viden og erfaring, er den konkrete proces med opstilling af kriterier og udvælgelse af tilbud imidlertid foregået som en dialektisk proces, hvor panelerne skiftevis har opstillet kriterier og udvalgt tilbud. Panelernes opstilling af kriterier og udvælgelse af tilbud er foretaget med udgangspunkt i de beskrivelser af tilbuddene, som driftsherrer har fremsendt i forbindelse med fase 2 af kortlægningen, samt paneldeltagernes viden om de enkelte tilbud og generelle viden om tilbudsviften i hovedstadsregionen.

Panelerne på henholdsvis børne- og ungeområdet og voksenområdet har været samlet hver for sig, og har hver for sig opstillet kriterier og udvalgt tilbud. Det har imidlertid været en ambition fra panelernes side, at de opstillede kriterier på henholdsvis børne- og ungeområdet og voksenområdet skulle være sammenlignelige. Det er panelernes opfattelse, at med enkelte præciseringer inden for de enkelte områder, er det lykket at opstille almenlydige kriterier, der kan rumme begge områder og samtidig tage højde for de særlige vilkår på hvert område.

Kortlægningen af de mest specialiserede tilbud tager som beskrevet udgangspunkt i de tilbud, som er omfattet af KKR Hovedstadens Udviklingsstrategi 2013. I forbindelse med Rammeaftale 2011 blev der foretaget en afgrænsning af tilbuddene omfattet af udviklingsstrategien, således at strategien alene rummer de højt specialiserede tilbud samt tilbud, der kræver et stort befolkningsgrundlag og anvendes af mange kommuner. Det har således været panelernes opgave at opstille kriterier, som adskiller de mest specialiserede tilbud fra de øvrige tilbud i udviklingsstrategien, der i forvejen er defineret som højt specialiserede. Panelerne har i formuleringerne af kriterierne tilstræbt af foretage denne adskillelse, men det er også panelernes opfattelse, at der med opstilling af kriterierne vil være

nødvendigt at præcisere en række af de kendetegn, som anvendes i udviklingsstrategien til at beskrive de højt specialiserede tilbud.

BILAG 3: OPSUMMERING AF RESULTATER FRA KORTLÆGNINGENS FASE 1 OG 2

I dette afsnit opsummeres de overordnede resultater af kortlægningens fase 1 og 2, som har dannet udgangspunkt for panelernes opstilling af kriterier og udvælgelse af tilbud.³

Afdækningerne i fase 1 og 2 tog udgangspunkt i de tilbud, som er omfattet af Udviklingsstrategi i Rameaftale 2013 for hovedstadsregionen. Kortlægningen omfatter således alene kommunale og regionale tilbud i hovedstadsregionen. Desuden er de lands- og landsdelsdækkende tilbud samt de sikrede afdelinger ikke omfattet af kortlægningen, da disse tilbud er omfattet af en særlig lovgivning. I alt kommunerne spurgt til 169 tilbud efter bestemmelserne i Serviceloven, heraf 150 tilbud på voksenområdet og 19 tilbud på børne- og ungeområdet.

I fase 1 fik kommunerne tilsendt et spørgeskema, hvor de ved afkrydsning, skulle angive, hvilke af de 169 tilbud i Udviklingsstrategi 2013, de ud fra et myndighedsperspektiv vurderede som svært erstattelige i hovedstadsregionen. Vurderingen skulle foretages ud fra en samlet bedømmelse af fire kriterier med overskrifterne "Specialiseringsgrad", "Målgruppe", "Kompetencer" og "Nærhed".

I alt blev 14 tilbud vurderet af flere end 50 procent af kommunerne som værende svært erstattelige, svarende til otte procent af tilbuddene, heraf 5 tilbud på voksenområdet og 9 tilbud på børne- og ungeområdet. Tilbuddene med den højeste tilslutning fra kommunerne blev vurderet svært erstattelige af 62 procent af kommunerne i hovedstadsregionen.

En analyse af besvarelserne viste, at kommunernes vurderinger i bemærkelsesværdig grad er påvirket af tilbuddenes geografiske nærhed til de pågældende kommuner. Således er der en tendens til, at kommunerne i højere grad vurderede tilbud beliggende i kommunens omegn som værende svært erstattelige, end tilbud der ligger længere væk. Da koncentrationen af kommuner er lavere i den nordlige og vestlige del af regionen kan dette blandt andet betyde, at færre kommuner har vurderet tilbuddene beliggende i disse områder som svært erstattelige. Resultaterne af afdækningen i fase 1 skal således tages med visse forbehold, og kan ikke stå alene som et udtryk for tilbuddene i hovedstadsregionen.

I fase 2 skulle driftsherrerne for tilbuddene i Udviklingsstrategi 2013 fremsende et udfyldt spørgeskema for hvert af deres tilbud, som de vurderede som værende svære at erstatte i hovedstadsregionen. Vurderingerne af tilbuddene skulle begrundes inden for de fire kriterier opstillet i fase 1. 13 ud af 23 adspurgte driftsherrer indberettede sammenlagt 77 tilbud efter paragrafferne i Serviceloven, som de vurderede som værende svære at erstatte, heraf 59 på voksenområdet og 18 på børne- og ungeområdet.

³ En mere detaljeret gennemgang af resultaterne af afdækningerne i fase 1 og 2 kan læses i følgende notater: "Notat_kortlægning af de mest specialiserede tilbud_fase1" og "Notat_kortlægning af de mest specialiserede tilbud_fase 2", Fælleskommunal sekretariat, 2012.

BILAG 4: LANDS- OG LANDSDELSDÆKKENDE TILBUD OG SIKREDE AFDELINGER

De mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende tilbud er nævnt i bekendtgørelsen om principper for kommunernes finansiering af tilbuddene og er følgende:

- ▶ Center for Døvblindhed og Høretab, Region Nordjylland (*landsdækkende*)
- ▶ Center for Høretab, Region Syddanmark (*landsdelsdækkende*)
- ▶ Nyborgskolen, Region Syddanmark (*landsdækkende*)
- ▶ Kofoedsminde, Region Sjælland (*landsdækkende*).
- ▶ Synscenter Refsnæs, Region Sjælland (*landsdækkende*)
- ▶ Kolonien Filadelfia, Region Sjælland (*landsdækkende*)
- ▶ Instituttet for Blinde og Svagsynede, Københavns Kommune (*landsdækkende*)
- ▶ Center for Døve, Gladsaxe Kommune (*landsdækkende*)
- ▶ Børneklinikken, Københavns Kommune (*landsdelsdækkende*)
- ▶ Skolen ved Kastelsvej, Københavns Kommune (*landsdelsdækkende*)
- ▶ Geelsgårdsskolen, Region Hovedstaden (*landsdækkende*).

De sikrede institutioner er følgende:

- ▶ Sikret afdeling i Brønderslev, Region Nordjylland (fra september 2012)
- ▶ Koglen, Region Midtjylland
- ▶ Grenen, Region Midtjylland
- ▶ Egely, Region Syddanmark
- ▶ Bakkegården, Region Sjælland
- ▶ Stevnsfortet, Region Sjælland
- ▶ Sølager, Region Hovedstaden
- ▶ Sønderbro, København Kommune.

BILAG 5: UDVALGTE TILBUD PÅ BØRNE- OG UNGEOMRÅDET

Tilbud	Paragraf	Målgruppe	Driftsherre	Andel af kommuner i fase 1	Antal pladser 2012	Belægning 2011
Børnecenter for Rehabilitering	§ 11 stk. 4	Nedsat fysisk funktionsevne	Region Hovedstaden	-	-	-
Behandlingshjemmet Nødebogård	§ 20 stk. 2	Sindslidelse	Region Hovedstaden	54%	25	103,3%
	§ 36	Ingen specifik målgruppe	Region Hovedstaden	35%	6	95,1%
	§ 66 nr. 6	Sindslidelse	Region Hovedstaden	62%	39	90,6%
	§ 66 nr. 6 afl.	Sindslidelse	Region Hovedstaden	35%	1	-
Sofieskolen	§ 32	Autisme	Gladsaxe	31%	8	91,3%
	§ 36	Autisme	Gladsaxe	38%	25	97,0%
	§ 66 nr. 6	Autisme	Gladsaxe	62%	22	58,1%
	§ 20 stk. 2	Autisme	Gladsaxe	46%	37	103,8%

BILAG 6: UDVALGTE TILBUD PÅ VOKSENOMRÅDET

Tilbud	Paragraf	Målgruppe	Driftsherre	Andel af kommuner i fase 1	Antal pladser 2012	Belægning 2011
Blindenetværket	§ 104	Udviklingshæmning	Gentofte	58%	40	93,3%
	§ 108	Udviklingshæmning	Gentofte	62%	40	95,6%
Bredegård Døv/Blindeafdeling	§ 104	Udviklingshæmning	Region Hovedstaden	58%	6	139,5%
	§ 108	Udviklingshæmning	Region Hovedstaden	58%	8	100,0%
Jonstrupvang	§ 104	Nedsat fysisk funktionsevne	Region Hovedstaden	38%	23	103,0%
	§ 108	Nedsat fysisk funktionsevne	Region Hovedstaden	46%	46	97,2%
Rønnegård	§ 103	Udviklingshæmning	Region Hovedstaden	23%	13	108,3%
	§ 104	Udviklingshæmning	Region Hovedstaden	-	-	-
	§ 108	Udviklingshæmning	Region Hovedstaden	23%	25	105,4%
Stokholtbuen	§ 104	Autisme	Ballerup	19%	34	100,0%
	§ 108	Autisme	Ballerup	31%	34	100,0%
Lyngdal	§ 108	Udviklingshæmning	Region Hovedstaden	23%	13	101,3%
	§ 104	Udviklingshæmning	Region Hovedstaden	19%	5	123,0%